T090 ATĐ 2 (14) Luận A Tỳ Đàm Ma Phẩm Loại Túc Q2-Biện Luận Các Trí

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 2 257

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC
QUYEÅN 2
Phaåm 2: BIEÄN LUAÄN CAÙC TRÍ, Phaàn 2

Hoûi: Vì sao ñaïo trí laø ñaïo trí toaøn phaàn? Ñaùp: Ñaïo trí naøy bieát roõ Thaùnh ñaïo chính laø ñaïo-nhö-haønh-xuaát. Hoûi: Vì sao ñaïo trí laø phaàn ít cuûa phaùp trí? Ñaùp: Thuoäc coõi Duïc, ñaïo trí naøy hieåu roõ caùc haønh nôi ñaïo coù khaû naêng ñoaïn chính laø ñaïo-nhö-haønh-xuaát. Hoûi: Vì sao ñaïo trí laø phaàn ít cuûa loaïi trí? Ñaùp: ÔÛ coõi Saéc vaø Voâ saéc, ñaïo trí naøy hieåu roõ phöông phaùp naêng ñoaïn caùc haønh laø ñaïo-nhö-haønh-xuaát. Hoûi: Vì sao ñaïo trí laø phaàn ít cuûa tha taâm trí? Ñaùp: Ñaïo trí naøy ôû trong Thaùnh ñaïo, bieát roõ taâm vaø taâm sôû voâ laäu cuûa ngöôøi khaùc. Hoûi: Vì sao ñaïo trí laø phaàn ít cuûa taän trí? Ñaùp: Ñaïo trí naøy töï hieåu bieát khaép: Ta ñaõ tu taäp ñaïo. Hoûi: Vì sao ñaïo trí laø phaàn ít cuûa voâ sinh trí? Ñaùp: Vì ñaïo trí naøy töï hieåu bieát khaép: Ta ñaõ tu taäp ñaïo maø khoâng phaûi tu taäp nöõa. Hoûi: Vì sao taän trí laø taän trí toaøn phaàn? Ñaùp: Vì taän trí naøy töï hieåu bieát khaép: Ta ñaõ bieát roõ caùc khoå. Ta ñaõ ñoaïn döùt caùc taäp. Ta ñaõ chöùng ñöôïc dieät. Ta ñaõ tu taäp caùc ñaïo. Hoûi: Vì sao taän trí laø phaàn ít cuûa phaùp trí? Ñaùp: Vì taän trí naøy töï hieåu bieát khaép, nhö bieát ôû Duïc giôùi: Ta ñaõ bieát roõ caùc khoå. Ta ñaõ ñoaïn döùt caùc haønh taäp. Ta ñaõ chöùng caùc haønh dieät. Ta ñaõ tu ñaïo coù khaû naêng ñoaïn caùc haønh. Hoûi: Vì sao taän trí laø phaàn ít cuûa loaïi trí? Ñaùp: Vì taän trí töï hieåu bieát khaép, nhö bieát ôû coõi Saéc vaø Voâ saéc: Ta

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 2 258

ñaõ bieát roõ caùc haønh khoå. Ta ñaõ ñoaïn döùt caùc haønh taäp. Ta ñaõ chöùng ñöôïc caùc haønh dieät. Ta ñaõ tu ñaïo coù khaû naêng ñoaïn caùc haønh. Hoûi: Vì sao taän trí laø phaàn ít cuûa khoå trí? Ñaùp: Vì taän trí töï hieåu bieát khaép, ta ñaõ bieát

khoå. Hoûi: Vì sao taän trí laø phaàn ít cuûa taäp trí? Ñaùp: Taän trí töï bieát khaép, ta ñaõ ñoaïn taäp. Hoûi: Vì sao taän trí laø phaàn ít cuûa dieät trí? Ñaùp: Vì taän trí töï hieåu bieát khaép, ta ñaõ chöùng ñöôïc dieät. Hoûi: Vì sao taän trí laø phaàn ít cuûa ñaïo trí? Ñaùp: Vì taän trí töï bieát khaép, ta ñaõ tu taäp caùc ñaïo. Hoûi: Vì sao voâ sinh trí laø voâ sinh trí toaøn phaàn? Ñaùp: Vì voâ sinh trí töï bieát khaép, ta ñaõ bieát caùc khoå maø khoâng phaûi nhaän bieát nöõa. Ta ñaõ ñoaïn döùt caùc taäp maø khoâng phaûi ñoaïn tröø nöõa. Ta ñaõ chöùng ñöôïc dieät maø khoâng phaûi chöùng nöõa. Ta ñaõ tu caùc ñaïo maø khoâng phaûi tu nöõa. Hoûi: Vì sao voâ sinh trí laø phaàn ít cuûa phaùp trí? Ñaùp: Vì voâ sinh trí töï hieåu bieát khaép, nhö thuoäc coõi Duïc, ta ñaõ bieát roõ caùc haønh khoå maø khoâng phaûi bieát nöõa. Ta ñaõ ñoaïn döùt caùc haønh taäp maø khoâng phaûi ñoaïn nöõa. Ta ñaõ chöùng ñöôïc haønh dieät maø khoâng phaûi chöùng nöõa. Ta ñaõ tu caùc haønh nôi ñaïo coù khaû naêng ñoaïn maø khoâng phaûi tu nöõa. Hoûi: Vì sao voâ sinh trí laø phaàn ít cuûa loaïi trí? Ñaùp: Vì voâ sinh trí töï hieåu bieát khaép, nhö ôû coõi Saéc vaø Voâ saéc, ta ñaõ bieát roõ caùc haønh khoå maø khoâng phaûi bieát nöõa. Ta ñaõ ñoaïn döùt caùc haønh taäp maø khoâng phaûi ñoaïn nöõa. Ta ñaõ tu chöùng ñöôïc caùc haønh dieät maø khoâng phaûi chöùng nöõa. Ta ñaõ tu caùc haønh nôi ñaïo coù khaû naêng ñoaïn maø khoâng phaûi tu taäp nöõa. Hoûi: Vì sao voâ sinh trí laø phaàn ít cuûa khoå trí? Ñaùp: Vì voâ sinh trí töï hieåu khaép: Ta hieåu caùc khoå, khoâng phaûi nhaän bieát nöõa. Hoûi: Vì sao voâ sinh trí laø phaàn ít cuûa taäp trí? Ñaùp: Vì voâ sinh trí töï bieát khaép: Ta ñaõ ñoaïn döùt caùc taäp maø khoâng phaûi ñoaïn nöõa. Hoûi: Vì sao voâ sinh trí laø phaàn ít cuûa dieät trí? Ñaùp: Vì voâ sinh trí töï bieát khaép: Ta ñaõ chöùng dieät maø khoâng phaûi chöùng nöõa. Hoûi: Vì sao voâ sinh trí laø phaàn ít cuûa ñaïo trí? Ñaùp: Vì voâ sinh trí töï bieát roõ raøng, ta ñaõ tu ñaïo maø khoâng caàn phaûi

tu gì nöõa. Hoûi: Möôøi trí nhö theá, coù bao nhieâu höõu laäu vaø bao nhieâu voâ laäu? Ñaùp: Coù moät trí thuoäc höõu laäu, taùm trí thuoäc voâ laäu, coøn moät trí caàn phaûi phaân bieät, nghóa laø tha taâm trí hoaëc höõu laäu, hoaëc voâ laäu. Theá naøo laø höõu laäu? Töùc laø bieát taâm vaø taâm sôû phaùp höõu laäu cuûa ngöôøi khaùc. Theá naøo laø voâ laäu? Töùc laø bieát taâm vaø taâm sôû phaùp voâ laäu cuûa ngöôøi khaùc. Hoûi: Möôøi trí ñoù, coù bao nhieâu duyeân höõu laäu vaø bao nhieâu duyeân voâ laäu? Ñaùp: Coù hai trí duyeân höõu laäu vaø hai trí duyeân voâ laäu, coøn saùu trí caàn phaûi phaân bieät: Phaùp trí hoaëc duyeân höõu laäu, hoaëc duyeân voâ laäu. Theá naøo laø duyeân höõu laäu? Laø duyeân nôi khoå-taäp. Theá naøo laø duyeân voâ laäu? Laø duyeân nôi dieät-ñaïo. Nhö phaùp trí, loaïi trí-taän trí-voâ sinh trí cuõng theá. Tha taâm trí hoaëc duyeân höõu laäu, hoaëc duyeân voâ laäu. Theá naøo laø duyeân höõu laäu? Töùc laø bieát roõ taâm-taâm sôû phaùp höõu laäu cuûa ngöôøi khaùc. Theá naøo laø duyeân voâ laäu? Töùc laø bieát roõ taâm-taâm sôû phaùp voâ laäu cuûa ngöôøi khaùc. Theá tuïc trí hoaëc duyeân höõu laäu, hoaëc duyeân voâ laäu. Theá naøo laø duyeân höõu laäu? Laø duyeân nôi khoå vaø taäp. Theá naøo laø duyeân voâ laäu? Laø duyeân nôi dieät-ñaïo vaø hö khoâng-phi traïch dieät. Hoûi: Möôøi trí nhö theá, coù bao nhieâu höõu vi, bao nhieâu voâ vi? Ñaùp: Taát

caû ñeàu thuoäc höõu vi, khoâng coù voâ vi. Hoûi: Möôøi trí ñoù, coù bao nhieâu duyeân höõu vi, bao nhieâu duyeân voâ vi? Ñaùp: Coù boán trí duyeân höõu vi, moät trí duyeân voâ vi vaø naêm trí caàn phaûi phaân bieät: Phaùp trí hoaëc duyeân höõu vi hoaëc duyeân voâ vi. Theá naøo laø duyeân höõu vi? Laø duyeân nôi khoå-taäp vaø ñaïo. Theá naøo laø duyeân voâ vi? Laø duyeân nôi dieät. Nhö phaùp trí, loaïi trí-taän trí-voâ sinh trí cuõng theá. Theá tuïc trí hoaëc duyeân höõu vi hoaëc duyeân voâ vi. Theá naøo laø duyeân höõu vi? Laø duyeân nôi khoå-taäp-ñaïo. Theá naøo laø duyeân voâ vi? Laø duyeân nôi traïch dieät vaø hö khoâng-phi traïch dieät. ----------

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 2 260

Phaåm 3: BIEÄN VEÀ CAÙC XÖÙ

Coù möôøi hai xöù (laõnh vöïc): Laø nhaõn xöù, saéc xöù, nhó xöù, thanh xöù, tyû xöù, höông xöù, thieät xöù, vò xöù, thaân xöù, xuùc xöù, yù xöù, phaùp xöù Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, bao nhieâu coù saéc, bao nhieâu khoâng coù saéc? Ñaùp: Möôøi thöù coù saéc, moät thöù khoâng coù saéc vaø moät thöù caàn phaân bieät, töùc laø phaùp xöù hoaëc coù saéc, hoaëc khoâng coù saéc. Theá naøo laø coù saéc? Töùc laø phaùp xöù ñaõ thaâu nhieáp thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp. Theá naøo laø khoâng saéc? Töùc laø phaùp xöù coøn laïi. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, bao nhieâu thöù thaáy ñöôïc vaø bao nhieâu thöù khoâng thaáy ñöôïc? Ñaùp: Coù moät thöù thaáy ñöôïc, coøn möôøi moät thöù khoâng thaáy. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, bao nhieâu coù ñoái vaø bao nhieâu khoâng coù ñoái? Ñaùp: Coù möôøi thöù coù ñoái vaø hai thöù khoâng coù ñoái. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, bao nhieâu höõu laäu, bao nhieâu voâ laäu? Ñaùp: Coù möôøi thöù höõu laäu vaø hai thöù caàn phaân bieät, töùc laø xöù hoaëc höõu laäu, hoaëc voâ laäu. Theá naøo laø höõu laäu? Laø taùc yù höõu laäu töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø voâ laäu? Laø taùc yù voâ laäu töông öng vôùi yù xöù. Phaùp xöù hoaëc höõu laäu, hoaëc voâ laäu. Theá naøo laø höõu laäu? Laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp cuûa thaân- ngöõ höõu laäu vaø caùc uaån thoï - töôûng - haønh höõu laäu. Theá naøo laø voâ laäu? Laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp cuûa thaân-ngöõ voâ laäu vaø caùc uaån thoï - töôûng - haønh voâ laäu hai dieät cuøng hö khoâng. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, bao nhieâu höõu vi, bao nhieâu voâ vi? Ñaùp: Coù möôøi moät thöù höõu vi vaø moät thöù caàn phaân bieät, töùc laø phaùp xöù hoaëc höõu vi, hoaëc voâ vi. Theá naøo laø höõu vi? Laø phaùp xöù bao goàm caùc nghieäp cuûa thaân-ngöõ vaø caùc uaån thoï - töôûng - haønh. Theá naøo laø voâ vi? Laø hai dieät cuøng hö khoâng. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu höõu traùnh vaø bao nhieâu voâ traùnh? Ñaùp: Coù möôøi höõu traùnh vaø hai thöù neân phaân bieät: Nghóa laø yù xöù vaø phaùp xöù neáu höõu laäu thì höõu traùnh, neáu voâ laäu thì voâ traùnh. Cuõng nhö höõu traùnh vaø voâ traùnh, theá gian vaø xuaát theá gian, tuøy caûnh giôùi vaø khoâng tuøy caûnh giôùi, coù meâ ñaém vò, khoâng meâ ñaém vò,

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 2 261

nöông vaøo ñam meâ hoaëc nöông vaøo xuaát ly, thuaän keát hoaëc khoâng thuaän keát, thuaän chaáp giöõ hay khoâng thuaän chaáp giöõ, thuaän troùi buoäc hay khoâng thuaän troùi buoäc..., neân bieát cuõng theá. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu höõu kyù vaø bao nhieâu voâ kyù? Ñaùp: Coù taùm thöù laø voâ kyù vaø boán thöù caàn phaân bieät: Saéc xöù hoaëc höõu kyù, hoaëc voâ kyù. Theá naøo laø höõu kyù? Töùc laø saéc xöù thieän vaø baát thieän. Theá naøo laø voâ kyù? Nghóa laø tröø ra saéc xöù thieän vaø baát thieän, laø nhöõng saéc xöù coøn laïi. Thanh xöù, yù xöù, phaùp xöù cuõng vaäy. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu höõu phuù, bao nhieâu voâ phuù? Ñaùp: Coù taùm thöù voâ phuù vaø boán thöù caàn phaân bieät, töùc laø saéc xöù hoaëc höõu phuù, hoaëc voâ phuù. Theá naøo laø höõu phuù? Töùc laø saéc xöù baát thieän vaø höõu phuù voâ kyù. Theá naøo laø voâ phuù? Töùc laø saéc xöù thieän vaø voâ phuù voâ kyù. Thanh xöù, yù xöù, phaùp xöù cuõng nhö theá. Cuõng nhö höõu phuù hay voâ phuù; coù nhieãm oâ hay khoâng nhieãm oâ, coù toäi hay khoâng coù toäi..., neân bieát cuõng nhö theá. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu thöù neân tu vaø bao nhieâu thöù khoâng neân tu? Ñaùp: Coù taùm thöù khoâng neân tu vaø boán thöù neân phaân bieät, töùc laø saéc xöù hoaëc neân tu, hoaëc khoâng neân tu. Theá naøo laø neân tu? Nghóa laø saéc xöù thieän. Theá naøo laø khoâng neân tu? Nghóa laø saéc xöù baát thieän vaø voâ kyù. Thanh xöù, yù xöù cuõng nhö vaäy. Phaùp xöù hoaëc neân tu, hoaëc khoâng neân tu Theá naøo laø neân tu? Laø phaùp xöù thieän vaø höõu vi. Theá naøo laø khoâng neân tu? Laø phaùp xöù baát thieän - voâ kyù vaø traïch dieät. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, bao nhieâu thöù coù dò thuïc vaø bao nhieâu thöù khoâng coù dò thuïc? Ñaùp: Coù taùm thöù khoâng coù dò thuïc vaø boán thöù caàn phaân bieät. Töùc laø saéc xöù hoaëc coù dò thuïc, hoaëc khoâng coù dò thuïc. Theá naøo laø coù dò thuïc? Laø saéc xöù thieän vaø baát thieän. Theá naøo laø khoâng coù dò thuïc? Laø saéc xöù voâ kyù Thanh xöù cuõng nhö theá. YÙ xöù hoaëc coù dò thuïc, hoaëc khoâng coù dò thuïc. Theá naøo laø coù dò thuïc? Nghóa laø yù xöù thieän vaø baát thieän höõu laäu.

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 2 262

Theá naøo laø khoâng coù dò thuïc? Nghóa laø yù xöù voâ kyù voâ laäu. Phaùp xöù cuõng vaäy. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu laø kieán vaø bao nhieâu khoâng phaûi kieán? Ñaùp: Coù moät thöù laø kieán, möôøi thöù khoâng phaûi kieán vaø moät thöù caàn phaân bieät, töùc laø phaùp xöù hoaëc kieán, hoaëc khoâng phaûi kieán. Theá naøo laø kieán? Töùc laø naêm thöù kieán nhieãm oâ, chaùnh kieán cuûa theá tuïc, kieán hoïc vaø kieán voâ hoïc. Theá naøo laø khoâng phaûi kieán? Töùc laø phaùp xöù coøn laïi. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu thöù trong, bao nhieâu thöù ngoaøi? Ñaùp: Coù saùu thöù trong vaø saùu thöù ngoaøi. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, bao nhieâu thöù coù chaáp thoï, bao nhieâu thöù khoâng coù chaáp thoï? Ñaùp: Coù ba thöù khoâng chaáp thoï vaø chín thöù caàn phaân bieät, töùc laø nhaõn xöù hoaëc coù chaáp thoï, hoaëc khoâng coù chaáp thoï. Theá naøo laø coù chaáp thoï? Laø nhaõn xöù thuoäc veà töï theå. Theá naøo laø khoâng chaáp thoï? Laø nhaõn xöù khoâng tuøy thuoäc vaøo töï theå. Saéc xöù, nhó xöù, thanh xöù, tyû xöù, höông xöù, thieät xöù, vò xöù, thaân xöù, xuùc xöù cuõng nhö vaäy. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù

bao nhieâu thöù laø taâm, bao nhieâu thöù khoâng phaûi laø taâm? Ñaùp: Coù moät thöù laø taâm, möôøi moät thöù khoâng phaûi laø taâm. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, bao nhieâu thöù laø taâm sôû vaø bao nhieâu thöù khoâng phaûi laø taâm sôû? Ñaùp: Coù möôøi moät thöù khoâng phaûi laø taâm sôû vaø moät thöù caàn phaân bieät, laø phaùp xöù hoaëc laø taâm sôû, hoaëc khoâng phaûi laø taâm sôû. Theá naøo laø taâm sôû? Laø coù sôû duyeân vôùi phaùp xöù. Theá naøo laø khoâng phaûi taâm sôû? Laø khoâng coù sôû duyeân vôùi phaùp xöù. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, bao nhieâu thöù laø coù sôû duyeân vaø bao nhieâu thöù khoâng coù sôû duyeân? Ñaùp: Coù moät thöù laø coù sôû duyeân, möôøi thöù khoâng phaûi ñoái töôïng ñöôïc duyeân vaø moät thöù caàn phaân bieät, töùc laø phaùp xöù hoaëc laø coù sôû duyeân, hoaëc khoâng coù sôû duyeân. Theá naøo laø coù sôû duyeân? Laø caùc thöù taâm sôû. Theá naøo laø khoâng coù sôû duyeân? Laø phaùp xöù khoâng phaûi taâm sôû.

SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 2 263

Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu thöù laø nghieäp vaø bao nhieâu thöù khoâng phaûi nghieäp? Ñaùp: Coù chín thöù khoâng phaûi laø nghieäp vaø ba thöù caàn phaân bieät, töùc laø saéc xöù hoaëc laø nghieäp, hoaëc khoâng phaûi laø nghieäp. Theá naøo laø nghieäp? Laø bieåu nghieäp cuûa thaân. Theá naøo laø khoâng phaûi nghieäp? Töùc laø saéc xöù coøn laïi. Thanh xöù hoaëc laø nghieäp, hoaëc khoâng phaûi laø nghieäp. Theá naøo laø nghieäp? Laø bieåu nghieäp cuûa ngöõ. Theá naøo laø khoâng phaûi nghieäp? Laø caùc thanh xöù coøn laïi. Phaùp xöù hoaëc laø nghieäp, hoaëc khoâng phaûi laø nghieäp. Theá naøo laø nghieäp? Töùc laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp cuûa thaân-ngöõ vaø suy nghó. Theá naøo laø khoâng phaûi nghieäp? Töùc laø caùc phaùp xöù coøn laïi. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu thöù thieän - baát thieän - voâ kyù? Ñaùp: Coù taùm thöù laø voâ kyù vaø boán thöù caàn phaân bieät. Saéc xöù hoaëc thieän, hoaëc baát thieän, hoaëc voâ kyù. Theá naøo laø thieän? Töùc laø bieåu nghieäp thieän cuûa thaân. Theá naøo laø baát thieän? Töùc laø bieåu nghieäp baát thieän cuûa thaân. Theá naøo laø voâ kyù? Töùc laø tröø ra bieåu nghieäp thieän vaø baát thieän nôi thaân. Thanh xöù hoaëc thieän, hoaëc baát thieän, hoaëc voâ kyù. Theá naøo laø thieän? Töùc laø bieåu nghieäp thieän cuûa ngöõ. Theá naøo laø baát thieän? Töùc laø bieåu nghieäp baát thieän cuûa ngöõ. Theá naøo laø voâ kyù? Töùc laø tröø ra bieåu nghieäp thieän vaø baát thieän cuûa ngöõ. YÙ xöù hoaëc thieän, hoaëc baát thieän, hoaëc voâ kyù. Theá naøo laø thieän? Laø taùc yù thieän töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø baát thieän? Laø taùc yù baát thieän töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø voâ kyù? Laø taùc yù voâ kyù töông öng vôùi yù xöù. Phaùp xöù hoaëc thieän, hoaëc baát thieän, hoaëc voâ kyù. Theá naøo laø thieän? Laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp thieän cuûa thaân - ngöõ, vaø caùc uaån thoï-töôûng-haønh thuoäc veà thieän cuøng vôùi traïch dieät. Theá naøo laø baát thieän? Laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp baát thieän cuûa thaân ngöõ, vaø caùc uaån thoï-töôûng-haønh thuoäc veà baát thieän. Theá naøo laø voâ kyù? Laø caùc uaån thoï-töôûng-haønh voâ kyù vaø hö khoâng- phi traïch dieät. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy coù bao nhieâu thöù do kieán maø ñoaïn tröø, bao

nhieâu thöù do tu maø ñoaïn tröø, bao nhieâu thöù khoâng phaûi ñoaïn tröø? Ñaùp: Coù möôøi thöù do tu maø ñoaïn tröø vaø hai thöù caàn phaân bieät, töùc laø yù xöù hoaëc do kieán maø ñoaïn, hoaëc do tu maø ñoaïn, hoaëc khoâng phaûi ñoaïn tröø. Theá naøo laø do kieán maø ñoaïn? Laø ñoái vôùi yù xöù, caùc baäc tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn veà bieân nhaãn maø ñoaïn tröø. Ñaây nghóa laø gì? Laø kieán ñaõ ñoaïn tröø taùm möôi taùm thöù tuøy mieân töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø do tu maø ñoaïn? Laø ñoái vôùi yù xöù, caùc baäc höõu hoïc thaáy daáu ñaïo do tu maø ñoaïn tröø. Ñaây nghóa laø gì? Laø do tu maø ñoaïn tröø möôøi thöù tuøy mieân töông öng vôùi yù xöù, vaø yù xöù höõu laäu khoâng nhieãm oâ. Theá naøo laø khoâng phaûi ñoaïn tröø? Laø yù xöù voâ laäu. Phaùp xöù hoaëc do kieán maø ñoaïn, hoaëc do tu maø ñoaïn, hoaëc chaúng ñoaïn caùi gì. Theá naøo laø do kieán maø ñoaïn? Nghóa laø phaùp xöù ñaõ bò ñoaïn do caùc baäc tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn bieân nhaãn. Ñaây laø nghóa gì? Laø kieán ñaïo maø ñoaïn taùm möôi taùm tuøy mieân töông öng vôùi phaùp xöù vaø cuøng khôûi taâm baát töông öng haønh. Theá naøo laø do tu maø ñoaïn? Nghóa laø nhö phaùp xöù, caùc baäc höõu hoïc thaáy daáu ñaïo do tu maø ñoaïn tröø. Ñaây laø nghóa gì? Töùc laø tu ñaïo maø ñoaïn tröø möôøi thöù tuøy mieân cuøng töông öng vôùi phaùp xöù, cuøng khôûi nghieäp thaân-ngöõ, cuøng khôûi taâm baát töông öng haønh vaø phaùp xöù höõu laäu khoâng nhieãm oâ. Theá naøo laø khoâng ñoaïn tröø? Nghóa laø phaùp xöù voâ laäu. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu thöù höõu hoïc - voâ hoïc vaø phi hoïc phi voâ hoïc? Ñaùp: Coù möôøi thöù thuoäc phi hoïc phi voâ hoïc, hai thöù caàn phaân bieät, töùc laø yù xöù hoaëc höõu hoïc, hoaëc voâ hoïc, hoaëc phi hoïc phi voâ hoïc. Theá naøo laø höõu hoïc? Laø taùc yù höõu hoïc töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø voâ hoïc? Laø taùc yù voâ hoïc töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø phi hoïc phi voâ hoïc? Laø taùc yù phi hoïc phi voâ hoïc töông öng vôùi yù xöù. Phaùp xöù hoaëc höõu hoïc, hoaëc voâ hoïc, hoaëc phi hoïc phi voâ hoïc. Theá naøo laø höõu hoïc? Laø nghieäp cuûa thaân - ngöõ höõu hoïc vaø caùc uaån thoï-töôûng-haønh höõu hoïc. Theá naøo laø voâ hoïc? Laø nghieäp cuûa thaân - ngöõ voâ hoïc cuøng caùc uaån thoï - töôûng - haønh voâ hoïc. Theá naøo laø phi hoïc phi voâ hoïc? Laø phaùp xöù bao goàm caùc nghieäp höõu laäu cuûa thaân - ngöõ vaø caùc uaån höõu laäu thoï - töôûng - haønh cuøng caùc

phaùp voâ vi. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu thöù thuoäc Duïc giôùi - Saéc giôùi - Voâ saéc giôùi vaø bao nhieâu thöù khoâng thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Coù hai thöù thuoäc coõi Duïc vaø möôøi thöù neân phaân bieät. Nhaõn xöù hoaëc thuoäc Duïc giôùi, hoaëc thuoäc Saéc giôùi. Theá naøo laø thuoäc Duïc giôùi? Laø nhaõn xöù ñoái vôùi caùc thöù do caùc ñaïi chuûng taïo neân ôû coõi Duïc. Theá naøo laø thuoäc Saéc giôùi? Laø nhaõn xöù ñoái vôùi caùc thöù do caùc ñaïi chuûng taïo neân ôû coõi Saéc. Nhó xöù, thanh xöù, tyû xöù, thieät xöù, thaân xöù cuõng nhö theá. Xuùc xöù hoaëc thuoäc Duïc giôùi, hoaëc thuoäc Saéc giôùi. Theá naøo laø thuoäc Duïc giôùi? Laø boán

ñaïi chuûng ôû Duïc giôùi vaø xuùc xöù do caùc ñaïi chuûng taïo neân ôû coõi Duïc. Theá naøo laø thuoäc Saéc giôùi? Laø boán ñaïi chuûng ôû Saéc giôùi vaø xuùc xöù do caùc ñaïi chuûng taïo neân ôû coõi Saéc. YÙ xöù hoaëc thuoäc Duïc giôùi, hoaëc thuoäc Saéc giôùi, hoaëc thuoäc Voâ saéc giôùi, hoaëc khoâng thuoäc coõi naøo. Theá naøo laø thuoäc Duïc giôùi? Laø taùc yù ôû Duïc giôùi töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø thuoäc Saéc giôùi? Laø taùc yù ôû Saéc giôùi töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø thuoäc Voâ saéc giôùi? Laø taùc yù ôû Voâ saéc giôùi töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø khoâng heä thuoäc vôùi coõi naøo? Laø taùc yù voâ laäu töông öng vôùi yù xöù. Phaùp xöù hoaëc thuoäc Duïc giôùi, hoaëc thuoäc Saéc giôùi, hoaëc thuoäc Voâ saéc giôùi, hoaëc khoâng thuoäc coõi naøo. Theá naøo laø thuoäc coõi Duïc? Laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp cuûa thaân-ngöõ vaø cuûa caùc uaån thoï-töôûng-haønh thuoäc coõi Duïc. Theá naøo laø thuoäc coõi Saéc? Laø phaùp xöù thaâu nhieáp caùc nghieäp cuûa thaân- ngöõ vaø caùc uaån thoï-töôûng-haønh thuoäc coõi Saéc. Theá naøo laø thuoäc coõi Voâ saéc? Laø caùc uaån thoï-töôûng-haønh thuoäc coõi Voâ saéc. Theá naøo laø khoâng thuoäc coõi naøo? Laø nghieäp voâ laäu cuûa thaân -ngöõ, caùc uaån thoï-töôûng-haønh vaø phaùp voâ vi. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu thöù thuoäc quaù khöù - hieän taïi vaø vò lai? Ñaùp: Coù möôøi moät thöù hoaëc quaù khöù hoaëc hieän taïi hay vò lai, vaø

moät thöù neân phaân bieät, töùc laø phaùp xöù, neáu laø höõu vi thì hoaëc quaù khöù- hieän taïi - vò lai. Neáu laø voâ vi thì khoâng thuoäc veà ba ñôøi. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu thöù thuoäc veà khoå ñeá - taäp ñeá - dieät ñeá - ñaïo ñeá vaø khoâng thuoäc veà ñeá? Ñaùp: Coù möôøi thöù thuoäc veà khoå ñeá - taäp ñeá, vaø hai thöù caàn phaân bieät: YÙ xöù, neáu laø höõu laäu thì do khoå ñeá vaø taäp ñeá thaâu giöõ, neáu laø voâ laäu thì do ñaïo ñeá thaâu giöõ. Phaùp xöù, neáu laø höõu laäu thì do khoå ñeá vaø taäp ñeá thaâu giöõ, neáu laø voâ laäu thì do ñaïo ñeá höõu vi thaâu giöõ. Neáu laø traïch dieät thì do dieät ñeá thaâu giöõ, neáu laø hö khoâng-phi traïch dieät thì khoâng thuoäc veà ñeá thaâu giöõ. Hoûi: Möôøi hai xöù naøy, coù bao nhieâu thöù do thaáy khoå maø ñoaïn tröø, do thaáy taäp maø ñoaïn tröø, do thaáy dieät maø ñoaïn tröø, do thaáy ñaïo maø ñoaïn tröø, do tu maø ñoaïn tröø vaø coù bao nhieâu thöù khoâng phaûi ñoaïn tröø? Ñaùp: Coù möôøi thöù do tu maø ñoaïn tröø, coù hai thöù caàn phaân bieät: YÙ xöù hoaëc do thaáy khoå-taäp-dieät-ñaïo, tu maø ñoaïn tröø, hoaëc khoâng phaûi ñoaïn tröø. Theá naøo laø do thaáy khoå maø ñoaïn tröø? Laø ñoái vôùi yù xöù, caùc baäc tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn veà haønh khoå, bieân nhaãn ñaõ ñoaïn döùt. Ñaây nghiõa laø gì? Nghóa laø do thaáy khoå maø ñoaïn tröø hai möôi taùm thöù tuøy mieân töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø do thaáy taäp maø ñoaïn tröø? Laø ñoái vôùi yù xöù, caùc baäc tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn veà haønh taäp vaø bieân nhaãn ñaõ ñoaïn tröø. Ñaây nghóa laø gì? Nghóa laø do thaáy taäp maø ñoaïn tröø möôøi chín thöù tuøy mieân töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø do thaáy dieät maø ñoaïn tröø? Laø ñoái vôùi yù xöù, caùc baäc tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn veà haønh dieät, bieân nhaãn ñaõ ñoaïn tröø. Ñaây nghóa laø gì? Nghóa

laø do thaáy dieät maø ñoaïn tröø möôøi chín thöù tuøy mieân töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø do thaáy ñaïo maø ñoaïn tröø? Laø ñoái vôùi yù xöù, caùc baäc tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn veà haønh ñaïo vaø bieân nhaãn ñaõ ñoaïn tröø. Ñaây nghóa laø gì? Nghóa laø do thaáy ñaïo maø ñoaïn tröø hai möôi hai thöù tuøy mieân töông öng vôùi yù xöù. Theá naøo laø do tu maø ñoaïn tröø? Laø ñoái vôùi yù xöù, caùc baäc höõu hoïc thaáy daáu ñaïo vaø tu maø ñoaïn tröø. Ñaây nghóa laø gì? Laø do tu maø ñoaïn tröø möôøi thöù tuøy mieân töông öng vôùi yù xöù vaø yù xöù höõu laäu khoâng nhieãm oâ. Theá naøo laø khoâng phaûi ñoaïn tröø? Laø yù xöù voâ laäu. Phaùp xöù hoaëc do thaáy khoå-taäp-dieät-ñaïo, do tu maø ñoaïn tröø, hoaëc

khoâng phaûi ñoaïn tröø. Theá naøo laø do thaáy khoå maø ñoaïn tröø? Laø ñoái vôùi phaùp xöù, caùc baäc tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn veà haønh khoå, bieân nhaãn maø ñoaïn tröø. Ñaây nghóa laø gì? Nghóa laø do thaáy khoå maø ñoaïn tröø hai möôi taùm thöù tuøy mieân töông öng vôùi phaùp xöù, cuøng khôûi leân caùc taâm baát töông öng haønh. Theá naøo laø do thaáy taäp maø ñoaïn tröø? Nghóa laø ñoái vôùi phaùp xöù, caùc baäc tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn veà haønh taäp vaø bieân nhaãn maø ñoaïn tröø. Ñaây nghóa laø gì? Nghóa laø do thaáy taäp maø ñoaïn tröø möôøi chín thöù tuøy mieân töông öng vôùi phaùp xöù, cuøng khôûi leân caùc taâm baát töông öng haønh. Theá naøo laø do thaáy dieät maø ñoaïn tröø? Laø ñoái vôùi phaùp xöù, caùc baäc tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn veà haønh dieät vaø bieân nhaãn maø ñoaïn tröø. Ñaây nghóa laø gì? Nghóa laø do thaáy dieät maø ñoaïn tröø möôøi chín thöù tuøy mieân töông öng vôùi phaùp xöù, cuøng khôûi leân caùc taâm baát töông öng haønh. Theá naøo laø do thaáy ñaïo maø ñoaïn tröø? Laø ñoái vôùi phaùp xöù, caùc baäc tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh, hieän quaùn veà haønh ñaïo vaø bieân nhaãn maø ñoaïn tröø. Ñaây nghóa laø gì? Nghóa laø do thaáy ñaïo maø ñoaïn tröø hai möôi hai thöù tuøy mieân töông öng vôùi phaùp xöù, vaø cuõng khôûi caùc taâm baát töông öng haønh. Theá naøo laø do tu maø ñoaïn tröø? Nghóa laø ñoái vôùi phaùp xöù, caùc baäc höõu hoïc thaáy daáu veát ñaïo do tu ñaïo maø ñoaïn tröø. Ñaây nghóa laø gì? Nghóa laø do tu maø ñoaïn tröø möôøi thöù tuøy mieân töông öng vôùi phaùp xöù, cuõng khôûi leân caùc nghieäp veà thaân - ngöõ, caùc taâm baát töông öng haønh, cuøng caùc phaùp xöù höõu laäu khoâng nhieãm oâ. Theá naøo laø khoâng phaûi ñoaïn tröø? Nghóa laø phaùp xöù voâ laäu. Hoûi: Naêm uaån vaø möôøi hai xöù, thì naêm uaån thaâu nhieáp möôøi hai xöù hay möôøi hai xöù thaâu nhieáp naêm uaån? Ñaùp: Möôøi hai xöù thaâu nhieáp naêm uaån chöù khoâng phaûi naêm uaån thaâu nhieáp möôøi hai xöù. Khoâng thaâu nhieáp caùi gì? Laø caùc thöù voâ vi. Hoûi: Naêm uaån vaø möôøi taùm giôùi, thì naêm uaån thaâu nhieáp möôøi taùm giôùi hay möôøi taùm giôùi thaâu nhieáp naêm uaån? Ñaùp: Möôøi taùm giôùi thaâu nhieáp naêm uaån chöù khoâng phaûi naêm uaån thaâu nhieáp möôøi taùm giôùi. Khoâng thaâu nhieáp caùi gì? Laø caùc thöù voâ vi. Hoûi: Naêm uaån vaø hai möôi hai caên, thì naêm uaån thaâu nhieáp hai

möôi hai caên hay hai möôi hai caên thaâu nhieáp naêm uaån? Ñaùp: Hai uaån toaøn phaàn vaø hai uaån phaàn ít thaâu nhieáp hai möôi hai caên. Hai möôi hai caên thaâu nhieáp hai uaån toaøn phaàn vaø hai uaån phaàn ít. Khoâng thaâu nhieáp caùi gì? Töùc laø moät uaån toaøn phaàn vaø hai uaån phaàn ít. Hoûi: Naêm uaån vaø chín möôi taùm tuøy mieân, thì naêm uaån goàm thaâu chín möôi taùm tuøy mieân hay chín möôi taùm tuøy mieân thaâu nhieáp naêm uaån? Ñaùp: Moät uaån phaàn ít thaâu nhieáp chín möôi taùm tuøy mieân, chín möôi taùm tuøy mieân thaâu nhieáp moät uaån phaàn ít. Khoâng thaâu nhieáp caùi gì? Töùc laø boán uaån toaøn phaàn vaø moät uaån phaàn ít. Hoûi: Möôøi hai xöù vaø möôøi taùm giôùi, thì möôøi hai xöù thaâu nhieáp möôøi taùm giôùi hay möôøi taùm giôùi thaâu nhieáp möôøi hai xöù? Ñaùp: Chuùng cuøng tieáp nhaän laãn nhau tuøy töøng söï vieäc. Hoûi: Möôøi hai xöù vaø hai möôi hai caên, thì möôøi hai xöù thaâu nhieáp hai möôi hai caên hay hai möôi hai caên thaâu nhieáp möôøi hai xöù? Ñaùp: Saùu xöù toaøn phaàn vaø moät xöù phaàn ít thaâu nhieáp hai möôi hai caên, hai möôi hai caên thaâu nhieáp saùu xöù toaøn phaàn vaø moät xöù phaàn ít. Khoâng thaâu nhieáp caùi gì? Töùc laø naêm xöù toaøn phaàn vaø moät xöù phaàn ít. Hoûi: Möôøi hai xöù vaø chín möôi taùm tuøy mieân, thì möôøi hai xöù thaâu nhieáp chín möôi taùm tuøy mieân hay chín möôi taùm tuøy mieân thaâu nhieáp möôøi hai xöù? Ñaùp: Moät xöù phaàn ít thaâu nhieáp chín möôi taùm tuøy mieân, chín möôi taùm tuøy mieân thaâu nhieáp moät xöù phaàn ít. Coøn caùi naøo khoâng thaâu nhieáp? Töùc laø möôøi moät xöù toaøn phaàn vaø moät xöù phaàn ít. Hoûi: Möôøi taùm giôùi vaø hai möôi hai caên, thì möôøi taùm giôùi thaâu nhieáp hai möôi hai caên hay hai möôi hai caên thaâu nhieáp möôøi taùm giôùi? Ñaùp: Coù möôøi hai giôùi toaøn phaàn vaø moät giôùi phaàn ít thaâu nhieáp hai möôi hai caên. Hai möôi hai caên thaâu nhieáp möôøi hai giôùi toaøn phaàn vaø moät giôùi phaàn ít. Khoâng thaâu nhieáp caùi gì? Töùc laø naêm giôùi toaøn phaàn vaø moät giôùi phaàn ít. Hoûi: Möôøi taùm giôùi vaø chín möôi taùm tuøy mieân, thì möôøi taùm giôùi thaâu nhieáp chín möôi taùm tuøy mieân hay chín möôi taùm tuøy mieân thaâu

nhieáp möôøi taùm giôùi? Ñaùp: Moät giôùi phaàn ít thaâu nhieáp chín möôi taùm tuøy mieân, chín möôi taùm tuøy mieân thaâu nhieáp moät giôùi phaàn ít. Khoâng thaâu nhieáp caùi gì? Töùc laø möôøi baûy giôùi toaøn phaàn vaø moät giôùi phaàn ít. Hoûi: Hai möôi hai caên vaø chín möôi taùm tuøy mieân, thì hai möôi hai caên thaâu nhieáp chín möôi taùm tuøy mieân hay chín möôi taùm tuøy mieân thaâu nhieáp hai möôi hai caên? Ñaùp: Chuùng khoâng thaâu nhieáp nhau. ----------

Phaåm 4: BIEÄN VEÀ BAÛY SÖÏ, Phaàn 1

Möôøi taùm giôùi, möôøi hai xöù, naêm uaån, naêm thuû uaån, saùu giôùi, möôøi phaùp ñaïi ñòa, möôøi phaùp ñaïi thieän ñòa, möôøi phaùp ñaïi phieän naõo ñòa, möôøi phaùp tieåu phieän naõo ñòa, naêm phieän naõo, naêm xuùc, naêm kieán, naêm caên, naêm phaùp, saùu thöùc thaân, saùu xuùc thaân, saùu thoï thaân, saùu

töôûng thaân, saùu tö thaân, saùu aùi thaân…
- Möôøi taùm giôùi laø gì? Ñoù laø:
1. Nhaõn giôùi.
2. Saéc giôùi.
3. Nhaõn thöùc giôùi.
4. Nhó giôùi.
5. Thanh giôùi.
6. Nhó thöùc giôùi.
7. Tyû giôùi.
8. Höông giôùi.
9. Tyû thöùc giôùi.
10. Thieät giôùi.
11. Vò giôùi.
12. Thieät thöùc giôùi.
13. Thaân giôùi.
14. Xuùc giôùi.
15. Thaân thöùc giôùi.
16. YÙ giôùi.
17. Phaùp giôùi.
18. YÙ thöùc giôùi.
- Möôøi hai xöù laø gì? Ñoù laø:
1. Nhaõn xöù.
2. Saéc xöù.
3. Nhó xöù.
4. Thanh xöù.
5. Tyû xöù.
6. Höông xöù.
7. Thieät xöù.
8. Vò xöù.
9. Thaân xöù.
10. Xuùc xöù.
11. YÙ xöù.

12. Phaùp xöù.
- Naêm uaån laø gì? Ñoù laø:
1. Saéc uaån.
2. Thoï uaån.
3. Töôûng uaån.
4. Haønh uaån.

5. Thöùc uaån.
- Naêm thuû uaån laø gì? Ñoù laø:
1. Saéc thuû uaån.
2. Thoï thuû uaån.
3. Töôûng thuû uaån.
4. Haønh thuû uaån.
5. Thöùc thuû uaån.
- Saùu giôùi laø gì? Ñoù laø:
1. Ñòa giôùi.
2. Thuûy giôùi.
3. Hoûa giôùi.
4. Phong giôùi.
5. Khoâng giôùi.
6. Thöùc giôùi.
- Möôøi phaùp ñaïi ñòa laø gì? Ñoù laø:
1. Thoï.
2. Töôûng.
3. Tö.
4. Xuùc.
5. Taùc yù.
6. Duïc.
7. Thaéng giaûi.
8. Nieäm.
9. Ñònh.
10. Tueä.
- Möôøi phaùp ñaïi thieän ñòa laø gì? Ñoù laø:
1. Tín.
2. Caàn.
3. Taøm.
4. Quyù.
5. Voâ tham.
6. Voâ saân.
SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 2 272
7. Khinh an.
8. Xaû.
9. Baát phoùng daät.
10. Baát haïi.
- Möôøi phaùp ñaïi phieàn naõo ñòa laø gì? Ñoù laø:
1. Baát tín.

2. Giaûi ñaõi.
3. Thaát nieäm.
4. Taâm loaïn.
5. Voâ minh.
6. Baát chaùnh tri.
7. Phi lyù taùc yù.
8. Taø thaéng giaûi.
9. Traïo cöû.
10. Phoùng daät.
- Möôøi phaùp tieåu phieàn naõo ñòa laø gì? Ñoù laø:
1. Phaãn.
2. Haän.
3. Phuù. (Che giaáu)
4. Naõo.
5. Taät. (Ganh gheùt)
6. Xan. (Keo kieät)
7. Cuoáng. (Doái traù)
8. Sieåm. (Dua nònh)
9. Kieâu. (Kieâu caêng)
10. Haïi.
- Naêm thöù phieàn naõo laø gì? Ñoù laø:
1. Tham nôi Duïc.
2. Tham nôi Saéc.
3. Tham nôi Voâ saéc.
4. Saân.
5. Nghi.
- Naêm xuùc laø gì? Ñoù laø:
1. Xuùc coù ñoái.
2. Xuùc taêng ngöõ.
3. Xuùc minh.
4. Xuùc voâ minh.
5. Xuùc khoâng phaûi minh khoâng phaûi voâ minh.
SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 2 273
- Naêm kieán laø gì? Ñoù laø:
1. Höõu thaân kieán.
2. Bieân chaáp kieán.
3. Taø kieán.
4. Kieán thuû.
5. Giôùi caám thuû.

- Naêm caên laø gì? Ñoù laø:
1. Laïc caên.
2. Khoå caên.
3. Hyû caên.
4. Öu caên.
5. Xaû caên.
- Naêm phaùp laø gì? Ñoù laø:
1. Taàm.
2. Töù.
3. Thöùc.
4. Voâ taøm.
5. Voâ quyù.
- Saùu thöùc thaân laø gì? Ñoù laø:
1. Nhaõn thöùc.
2. Nhó thöùc.
3. Tyû thöùc.
4. Thieät thöùc.
5. Thaân thöùc.
6. YÙ thöùc.
- Saùu xuùc thaân laø gì? Ñoù laø:
1. Nhaõn xuùc.
2. Nhó xuùc.
3. Tyû xuùc.
4. Thieät xuùc.
5. Thaân xuùc.
6. YÙ xuùc.
- Saùu thoï thaân laø gì? Ñoù laø:
1. Nhaõn xuùc sinh ra thoï.
2. Nhó xuùc sinh ra thoï.
3. Tyû xuùc sinh ra thoï.
4. Thieät xuùc sinh ra thoï.
5. Thaân xuùc sinh ra thoï.
SOÁ 1542 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÅM LOAÏI TUÙC - Quyeån 2 274

6. YÙ xuùc sinh ra thoï. - Saùu töôûng thaân laø gì? Ñoù laø: 1. Nhaõn xuùc sinh ra töôûng. 2. Nhó xuùc sinh ra töôûng. 3. Tyû xuùc sinh ra töôûng. 4. Thieät xuùc sinh ra töôûng. 5. Thaân xuùc sinh ra töôûng. 6. YÙ xuùc sinh ra töôûng. - Saùu tö thaân laø gì? Ñoù laø: 1. Nhaõn xuùc sinh ra tö. 2. Nhó xuùc sinh ra tö. 3. Tyû xuùc sinh ra tö. 4. Thieät xuùc sinh ra tö. 5. Thaân xuùc sinh ra tö. 6. YÙ xuùc sinh ra tö. - Saùu aùi thaân laø gì? Ñoù laø: 1. Nhaõn xuùc sinh ra aùi. 2. Nhó xuùc sinh ra aùi. 3. Tyû xuùc sinh ra

aùi. 4. Thieät xuùc sinh ra aùi. 5. Thaân xuùc sinh ra aùi. 6. YÙ xuùc sinh ra aùi. Nhaõn giôùi laø gì? Nghóa laø maét ñoái vôùi saéc ñaõ chính thöùc nhìn thaáy vaø ñoàng phaàn vôùi saéc. Saéc giôùi laø gì? Nghóa laø saéc ñöôïc maét chính thöùc nhìn thaáy vaø ñoàng phaàn vôùi maét. Nhaõn thöùc giôùi laø gì? Nghóa laø maét vaø saéc laøm duyeân sinh ra nhaõn thöùc. Nhö theá, maét laø phaàn taêng thöôïng, saéc laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân, nôi maét nhaän bieát saéc, caùc thöù ñaõ chính thöùc phaân bieät vaø ñoàng phaàn vôùi saéc. Nhó giôùi laø gì? Nghóa laø tai ñoái vôùi tieáng ñaõ chính thöùc nghe tieáng vaø ñoàng phaàn vôùi tieáng. Thanh giôùi laø gì? Nghóa laø tieáng ñöôïc tai ñaõ chính thöùc nghe vaø ñoàng phaàn vôùi tai. Nhó thöùc giôùi laø gì? Nghóa laø tai vaø tieáng cuøng laøm duyeân sinh ra nhó thöùc. Nhö theá tai laø phaàn taêng thöôïng, tieáng laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân, nôi tai nhaän bieát tieáng, caùc thöù ñaõ chính thöùc phaân bieät vaø ñoàng phaàn vôùi tieáng.

Tyû giôùi laø gì? Nghóa laø muõi ñoái vôùi höông ñaõ chính thöùc ngöûi vaø ñoàng phaàn vôùi höông. Höông giôùi laø gì? Nghóa laø höông ñöôïc muõi ñaõ chính thöùc ngöûi vaø ñoàng phaàn vôùi muõi. Tyû thöùc giôùi laø gì? Nghóa laø muõi cuøng höông laøm duyeân sinh ra tyû thöùc. Nhö theá muõi laø phaàn taêng thöôïng, höông laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân, nôi muõi nhaän bieát höông, caùc thöù ñaõ chính thöùc phaân bieät vaø ñoàng phaàn vôùi höông. Thieät giôùi laø gì? Nghóa laø löôõi ñoái vôùi vò ñaõ chính thöùc neám caùc vò vaø ñoàng phaàn vôùi vò. Vò giôùi laø gì? Nghóa laø vò ñöôïc löôõi ñaõ chính thöùc neám vaø ñoàng phaàn vôùi löôõi. Thieät thöùc giôùi laø gì? Nghóa laø löôõi vaø vò laøm duyeân sinh ra thieät thöùc. Nhö theá löôõi laø phaàn taêng thöôïng, vò laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân nôi löôõi nhaän bieát vò, caùc thöù ñaõ chính thöùc phaân bieät ñoàng phaàn. Thaân giôùi laø gì? Nghóa laø thaân ñoái vôùi xuùc ñaõ chính thöùc chaïm xuùc vaø ñoàng phaàn vôùi vò. Xuùc giôùi laø gì? Nghóa laø xuùc ñöôïc thaân ñaõ chính thöùc chaïm xuùc vaø ñoàng phaàn vôùi xuùc. Thaân thöùc giôùi laø gì? Nghóa laø thaân vaø xuùc laøm duyeân sinh ra thaân thöùc. Nhö theá thaân laø phaàn taêng thöôïng, xuùc laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân, nôi thaân nhaän bieát xuùc, caùc thöù ñaõ chính thöùc phaân bieät vaø ñoàng phaàn vôùi xuùc. YÙ giôùi laø gì? Nghóa laø yù ñoái vôùi phaùp ñaõ chính thöùc nhaän bieát vaø ñoàng phaàn vôùi phaùp. Phaùp giôùi laø gì? Nghóa laø phaùp ñöôïc yù ñaõ chính thöùc nhaän bieát vaø ñoàng phaàn vôùi yù. YÙ thöùc giôùi laø gì? Nghóa laø yù vaø phaùp laøm duyeân sinh ra yù thöùc. Nhö theá yù laø phaàn taêng thöôïng, coøn phaùp laø ñoái töôïng ñöôïc duyeân, nôi yù nhaän bieát phaùp, caùc thöù ñaõ chính thöùc phaân bieät vaø ñoàng phaàn vôùi phaùp. Nhaõn xöù laø gì? Töùc maét laø chuû theå thaáy chính thöùc veà caùc saéc vaø ñoàng phaàn vôùi saéc. Saéc xöù laø gì? Töùc saéc laø ñoái töôïng ñöôïc thaáy chính thöùc cuûa maét vaø ñoàng phaàn vôùi maét. Nhó xöù laø gì? Töùc tai laø chuû theå nghe chính thöùc veà caùc tieáng vaø ñoàng phaàn vôùi tieáng. Thanh xöù laø gì? Töùc tieáng laø ñoái töôïng ñöôïc nghe chính thöùc cuûa

tai vaø ñoàng phaàn vôùi tai. Tyû xöù laø gì? Töùc muõi laø chuû theå ngöûi chính thöùc ngöûi caùc muøi vaø ñoàng phaàn vôùi muøi. Höông xöù laø gì? Töùc muøi laø ñoái töôïng ñöôïc ngöûi chính thöùc cuûa muõi vaø ñoàng phaàn vôùi muõi. Thieät xöù laø gì? Töùc löôõi laø chuû theå ñaõ chính thöùc neám bieát caùc vò vaø ñoàng phaàn vôùi vò. Vò xöù laø gì? Töùc vò laø ñoái töôïng ñöôïc neám cuûa löôõi vaø ñoàng phaàn vôùi löôõi. Thaân xöù laø gì? Töùc thaân laø chuû theå xuùc chaïm chính thöùc veà caùc xuùc vaø ñoàng phaàn vôùi xuùc. Xuùc xöù laø gì? Töùc xuùc laø ñoái töôïng ñöôïc xuùc chaïm chính thöùc cuûa thaân vaø ñoàng phaàn vôùi thaân. YÙ xöù laø gì? Töùc yù laø chuû theå nhaän bieát chính thöùc veà caùc phaùp vaø ñoàng phaàn vôùi phaùp. Phaùp xöù laø gì? Töùc phaùp laø ñoái töôïng ñöôïc nhaän bieát chính thöùc cuûa yù vaø ñoàng phaàn vôùi yù. Theá naøo laø saéc uaån? Nghóa laø möôøi saéc xöù vaø phaùp xöù cuøng thaâu toùm saéc. Theá naøo laø thoï uaån? Nghóa laø saùu thoï thaân, töùc laø töø maét tieáp xuùc sinh ra thoï… cho ñeán yù tieáp xuùc sinh ra thoï. Theá naøo laø töôûng uaån? Nghóa laø saùu töôûng thaân, töùc laø töø maét tieáp xuùc sinh ra töôûng… cho ñeán yù tieáp xuùc sinh ra töôûng. Theá naøo laø haønh uaån? Ñaây coù hai thöù: Töùc laø haønh uaån töông öng vôùi taâm vaø haønh uaån khoâng töông öng vôùi taâm. Theá naøo laø haønh uaån töông öng vôùi taâm? Nghóa laø phaùp vaø taâm töông öng vôùi nhau. Ñaây nghóa laø gì? Nghóa laø taát caû caùc thöù nhö tö - xuùc- taùc yù - duïc - thaéng giaûi - nieäm - ñònh - tueä - tín - caàn - taàm - töù - phoùng daät vaø khoâng phoùng daät, caên thieän - caên baát thieän caên voâ kyù, taát caû caùc thöù kieát phöôïc - tuøy mieân - raøng buoäc cuûa tuøy phieàn naõo, caùc thöù trí hieän coù, caùc thöù kieán hieän coù, caùc thöù hieän quaùn hieän coù. Laïi coù caùc phaùp khaùc töông töï nhö theá cuøng vôùi taâm töông öng…, goïi chung laø haønh uaån töông öng vôùi taâm. Theá naøo laø haønh uaån khoâng töông öng vôùi taâm? Nghóa laø phaùp vaø taâm khoâng töông öng. Ñaây nghóa laø gì? Nghóa laø ñaõ ñaït ñònh voâ töôûng - ñònh dieät taän - voâ töôûng söï - maïng caên - chuùng ñoàng, phaàn y ñaéc - söï ñaéc- xöù ñaéc, sinh - laõo - truï - voâ thöôøng, danh thaân - cuù thaân - vaên thaân. Laïi coù nhöõng loaïi phaùp khaùc khoâng töông öng vôùi taâm nhö vaäy…, goïi

chung laø haønh uaån khoâng töông öng vôùi taâm. Caû hai thöù ñoù hôïp laïi goïi laø haønh uaån. Theá naøo laø thöùc uaån? Nghóa laø saùu thöùc thaân, töùc laø nhaõn thöùc… cho ñeán yù thöùc. Theá naøo laø saéc thuû uaån? Nghóa laø nhö caùc saéc höõu laäu coù chaáp giöõ. Ñoái vôùi caùc saéc naøy hoaëc coù maët ôû quaù khöù- vò lai hay hieän taïi, hoaëc laø duïc, hoaëc caùc thöù tham - saân - si, hoaëc tuøy theo moãi moãi taâm sôû, tuøy phieàn naõo, ñuùng luùc phaùt sinh laäp töùc phaùt sinh, thì goïi laø saéc thuû uaån. Theá naøo laø caùc thuû uaån thoï-töôûng-haønh- thöùc? Nghóa laø nhö thoï - töôûng - haønh - thöùc höõu laäu, coù chaáp giöõ ñoái vôùi caùc thoï - töôûng - haønh - thöùc naøy, neáu chuùng coù maët ôû caùc thôøi quaù khöù- hieän taïi hay vò lai, hoaëc caùc thöù nhö duïc - tham - saân - si, hoaëc tuøy theo moãi moãi taâm sôû, tuøy phieàn naõo, ñuùng luùc phaùt sinh laäp töùc phaùt sinh, ñoù goïi laø thuû uaån thoï-töôûng-haønh- thöùc. Ñòa giôùi laø gì? Töùc laø chæ cho taùnh

cöùng chaéc. Thuûy giôùi laø gì? Töùc laø chæ cho taùnh aåm öôùt. Hoûa giôùi laø gì? Töùc laø chæ cho tiùnh aám noùng. Phong giôùi laø gì? Töùc laø chæ cho tiùnh chaát nheï vaø löu ñoäng. Khoâng giôùi laø gì? Töùc laø Laân a giaø saéc (Saéc cuûa hö khoâng). Thöùc giôùi laø gì? Töùc laø naêm thöùc thaân vaø yù thöùc höõu laäu. Thoï laø gì? Nghóa laø caùc loaïi thoï cuøng thoï, thoï rieâng bieät, ñeàu thoï, ñaõ thoï. Ñoù goïi laø thoï. Töôûng laø gì? Nghóa laø caùc loaïi töôûng cuøng töôûngï, töôûng taêng thöôïng, ñeàu töôûng, ñaõ töôûng. Ñoù goïi laø töôûng. Tö laø gì? Nghóa laø caùc loaïi suy nghó (tö) ñeàu suy nghó, suy nghó taêng thöôïng, ñaõ suy nghó, taâm taùc yù veà nghieäp. Ñoù goïi laø tö. Xuùc laø gì? Nghóa laø caùc loaïi xuùc ñeàu xuùc, tính chaát cuûa chaïm xuùc, tính chaát cuøng chaïm xuùc, ñaõ tieáp xuùc. Ñoù goïi laø xuùc. Taùc yù laø gì? Nghóa laø taâm loâi keùo daãn daét, thuaän theo söï loâi keùo daãn daét, tö duy loâi keùo daãn daét, gaây taïo neân caùc yù nghó, khieán taâm bieán chuyeån, taâm tænh giaùc... Ñoù goïi laø taùc yù. Duïc laø gì? Nghóa laø ham muoán, tính chaát ham muoán taêng thöôïng, taùnh ham muoán hieän tieàn, caùc söï vui thích - troâng mong - öa laøm... Ñoù goïi laø duïc. Thaéng giaûi laø gì? Nghóa laø taâm chính thöùc hieåu roõ ñuùng tính chaát cuûa söï vieäc ñaõ - ñang vaø seõ hieåu bieát ñuùng. Ñoù goïi laø thaéng giaûi. Nieäm laø gì? Nghóa laø nhôù nghó (nieäm), tuøy nieäm (nhôù nghó veà, nhôù nghó theo). Nhôù nghó rieâng bieät, nhôù laïi... khoâng queân, khoâng maát, khoâng

soùt, khoâng rôùt, tính chaát khoâng queân caùc phaùp, tính chaát cuûa taâm saùng suoát ghi nhôù... Ñoù goïi laø nieäm. Ñònh laø gì? Nghóa laø khieán taâm truï cuøng truï, an truï, truï gaàn, truï vöõng chaéc, khoâng phaân taùn loaïn ñoäng, thaâu giöõ, cuøng giöõ tính chaát nôi taâm chuù vaøo moät caûnh. Ñoù goïi laø ñònh. Tueä laø gì? Nghóa laø ñoái vôùi caùc phaùp bieát choïn löïa, choïn löïa kyõ, choïn löïa raát cuøng cöïc, hieåu roõ, ñeàu hieåu roõ, hieåu roõ khaép, hieåu roõ gaàn, hieåu bieát thoâng suoát, phaùn xeùt thoâng toû, tueä saùng roõ haønh, Tyø-baùt-xaù- na... Ñoù goïi laø tueä.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.